

FUNDACIÓ ESCOLA D'OSTEOPATIA DE BARCELONA

GUIA DEL PROJECTE DE RECERCA

Normativa Ex-alumnes

Juny 2016

CONTINGUTS

1.	Presentació general. Objectius	3
2.	Informació de la convocatòria.....	4
3.	Calendari del Projecte de Recerca	5
4.	Avaluació.....	6
5.	Tipus de Projectes.....	7
6.	Estructura del Projecte	8
7.	Criteris de format	21
8.	Bibliografia	22
9.	Annexos.....	23

1. PRESENTACIÓ GENERAL

La Fundació Escola d'Osteopatia de Barcelona (FEOB) estableix la obligatorietat d'elaborar un Projecte de Recerca per a la obtenció del Diploma en Osteopatia (DO), com a exercici integrador o de síntesi de la formació rebuda al llarg dels estudis. El Projecte de Recerca està inclòs dins el pla d'estudis com a matèria obligatòria i recull tant el disseny com les troballes, reflexions i conclusions de l'estudi un cop aplicat el procediment o metodologia dissenyada.

La normativa descrita en aquesta guia s'aplicarà exclusivament als ex-alumnes de la FEOB pendents de realitzar els seus Projectes de Recerca, per tant pendents d'obtenció del Diploma en Osteopatia (DO).

Els objectius principals per a la realització d'aquest Projecte de Recerca son:

- Introduir-se en l'àmbit de la recerca a partir del disseny i elaboració d'un projecte de recerca en osteopatia.
- Reforçar la consciència del paper de la recerca per a l'avanç en el coneixement i la pràctica de la osteopatia.
- Desenvolupar habilitats de gestió del temps, de comunicació oral i escrita, i de valoració crítica sobre la literatura consultada.
- Aplicar i desenvolupar els coneixements adquirits durant els estudis d'osteopatia.

La FEOB manté tots els drets dels Projectes de Recerca, que no poden ser publicats sense el consentiment escrit per part de l'Escola. Aquesta és una pràctica habitual en les institucions docents i no particular a la FEOB.

El projecte de Recerca és una tasca personal i ha de ser realitzat individualment.

2. INFORMACIÓ DE LA CONVOCATÒRIA.

En aquesta modalitat de convocatòria la FEOB no adjudicarà ni títols ni tutors.

Caldrà presentar per correu electrònic recerca@eobosteopatia.com un petit resum¹ d'un tema escollit lliurement (màxim 250 paraules) que inclogui el títol del projecte, objectius i tipus d'estudi, a més de les dades del tutor/a responsable. El resum cal adjuntar-lo en format PDF i Word, i no s'han d'incloure ni figures, ni taules, ni annexes. Sí que caldrà incloure un màxim de 5 referències bibliogràfiques² per poder justificar la idea del autor/a.

Des de la Coordinació de Recerca de la FEOB es valorarà la idea del projecte, la idoneïtat de la temàtica i la seva viabilitat, per poder ser acceptat o no, abans de la matriculació. S'enviarà un correu electrònic informant de la resolució presa.

La convocatòria estarà limitada a 20 places màxim, i se podran presentar todos los exalumnes interessats.

Una vegada rebut l'acceptació del projecte, es podrà fer la matriculació, que té un cost de 440 euros.

Per matricular-se caldrà omplir el formulari (pàgina 23) i enviar-lo per correu electrònic amb el resguard del pagament a recerca@eobosteopatia.com

A partir d'aquest moment es pot començar a realitzar el projecte de recerca (màxim 15.000 paraules excloent bibliografia i annexos).

S'enviarà a cada estudiant la Guia del Projecte corresponent al disseny de l'estudi que es realitzarà.

El Tutor/a recolzarà i supervisarà la preparació, l'elaboració del projecte i assessorarà en la presa de decisions.

La FEOB no té cap responsabilitat en facilitar tutors als candidats.

El Tutor/a ha de complir aquests requisits: tenir el DO d'una escola reconeguda pel ROE o Llicenciat/Doctor en alguna disciplina de la salut.

¹ Informació a la pàgina 5

² Normativa de redacció en la pàgina 21

La FEOB podrà demanar al candidat la documentació necessària per verificar que el Tutor/a escollit compleix amb aquests requisits.

La data màxima de presentació del resum serà el dia 15 d'octubre de 2016 a les 23:59h
No s'acceptarà cap resum enviat fora d'aquesta data de recepció.

3. CALENDARI DEL PROJECTE DE RECERCA

CALENDARI DEL PROJECTE DE RECERCA³	
<i>15 octubre 2016</i>	Data màxima enviament Resum per correu electrònic.
<i>20 octubre 2016</i>	Notificació de l'acceptació o denegació del projecte.
<i>21-27 octubre 2016</i>	Matriculació del projecte.
<i>27 octubre 2016 – 8 juny 2017</i>	Realització del projecte de recerca
<i>15-19 juny 2017</i>	Lliurament del projecte de recerca, per correu postal certificat o personalment.
<i>17-24 juliol 2017</i>	Comunicació de les qualificacions finals

³ Les dates són orientatives. La FEOB es reserva el dret a modificar-les atenent a causes justificades.

4. Resumen (máximo 250 palabras)

Format: es redactarà a doble espai, tipus de lletra Arial tamany 12, sense errades ortogràfiques ni gramaticals (si es detecten errors de formato no se acceptarà el Resumen).

El Resumen deberá incluir los siguientes apartados:

-Título: estará limitado a 15 palabras. Tiene que contener los 4 elementos de la pregunta PICO⁴ P(Pacientes), I(Intervención), C(Comparación), O(Outcome, Resultados). Tiene que dar una indicación precisa y específica del contenido. Debe de contener las máximas palabras clave posible que aparezcan en el DECS⁵ y/o en el MeSH⁶ para que sea fácilmente identificable cuando se citen en bibliografías y en bases de datos.

-El tipo de estudio después de un punto y seguido (no se suman a las 15 palabras del título). Ver ejemplo: "Manipulación osteopática del suelo pélvico para el tratamiento de la incontinencia urinaria de esfuerzo. Estudio de casos y controles".

-No se permite incluir abreviaciones, acrónimos, códigos, símbolos y fórmulas que no sean de utilización habitual.

****no se aceptará un título repetido por lo que se deberá de comprobar en la lista existente en la web ni el plagio⁷ de otro estudio realizado.**

⁴ http://www.murciasalud.es/recursos/ficheros/136606-capitulo_2.pdf

⁵ En este enlace se comprobará que el término utilizado es un Descriptor de Ciencias de la Salud <http://decs.bvs.br/cgi-bin/wxis1660.exe/decsserver/>

⁶ <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh> enlace para comprobar que la palabra clave es un término MeSH

⁷ El plagi serà penalitzat amb la suspensió automàtica del Projecte.

4. AVALUACIÓ

Un cop lliurat el Projecte, Coordinació de Recerca gestionarà l'**avaluació** del manuscrit. Per dur a terme la valoració, l'Escola disposarà d'un termini aproximat de 2 mesos lectius.

La qualificació final del Projecte s'obtindrà a partir de:

- a. Desenvolupament del Projecte (10% de la nota final): El Tutor avaluarà el treball durant tot el procés de preparació del Projecte de Recerca.
- b. Avaluació final (90% de la nota final): 1 membre del Grup de Supervisió de Projectes (GSP) llegirà i avaluarà el Projecte de Recerca un cop estigui acabat. Es diferenciarà entre:
 - i. Presentació (10%): Es tindrà en compte l'aparença, la adequació en l'ús de material gràfic, la utilització correcta de les referències, etc. La claredat en el llenguatge serà especialment important, ja que a banda de la qualificació específica dins el 10% de presentació, un projecte mal escrit serà més difícil d'entendre i obtindrà una menor qualificació per als continguts.
 - ii. Continguts (80%): Es valorarà la introducció i context de l'estudi (per què és rellevant), les troballes i la seva discussió, la seva importància osteopàtica, i la comparació de les troballes o interpretacions del tema amb altres treballs publicats, així com la informació de la resta de seccions. No es valorarà la reproducció de pàgines d'anatomia (incloure una secció d'anatomia com més breu millor i referències a les fonts utilitzades).

Serà imprescindible que l'alumne obtingui com a mínim un 5 a la nota final. Si obté una nota inferior a 5 suposarà un suspès del Projecte i podrà tornar a matricular-se en la propera convocatòria sense tenir cap prioritat en la llista de matriculats.

4.21 COMUNICACIONS ORALS

En cas que algun projecte obtingués la máxima qualificació o fos d'interès científic, podrà proposar-se per a la comunicació oral en la propera convocatòria prevista.

La presentació oral tindrà un temps determinat que s'especificarà als alumnes que estiguin proposats per a la presentació oral, i de manera continuada, hi haurà un temps per les preguntes del públic i del professors assistents al acte. L'accés al acte serà públic, i estarà obert a qualsevol persona que vulgui assistir.

5. ORIENTACIÓ SOBRE ELS TIPUS DE PROJECTES

Les modalitats acceptades són les següents⁸:

1. Experimentals:

- Assaig clínic aleatorizat controlat
- Estudis cuasi experimentals

2. Observacionals:

- Estudi de Casos i Controles
- Estudi de Cohorts
- Estudi de Prevalença

3. Descriptius:

- Estudi de Sèrie de casos
- Estudi de proves diagnòstiques

A PARTIR DEL DISSENY ESCOLLIT CADA ALUMNE REBRÀ UNA GUIA ESPECÍFICA

⁸ http://www.scielosp.org/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0036-36342000000200010

6. ESTRUCTURA DEL PROJECTE DE RECERCA

- *Pàgina de títol*
- *Agraïments*
- *Resum. Paraules claus*
- *Abstract. Keywords. (en anglès)*
- *Índex general o sumari*
- *Introducció*
- *Material y mètode*
- *Planificació de la recerca*
- *Resultats*
- *Discussió*
- *Conclusió*
- *Bibliografia*
- *Annexos*

La normativa de la redacció que cal respectar ha d'incloure els següents aspectes:

Si no compleix la normativa de redacció el Protocol quedarà automàticament suspès.

-Ha d'estar redactat en **passat excepte la Discussió i Conclusions (en present)**, sense errades ortogràfiques ni gramaticals, amb suficient claredat i precisió en tots els seus apartats (The fog Index)?

-S'escriurà de manera impersonal (amb expressions com "es va analitzar", "es va avaluar") evitant utilitzar construccions com "en el nostre estudi" o "en el nostre centre".

-Si alguns dels termes de l'estudi s'utilitzarà de manera freqüent es pot substituir per un acrònim, per tant caldrà escriure el terme de manera completa la primera vegada que aparegui i a continuació escriure les sigles que el substituiran entre parèntesi, per exemple dolor lumbar crònic (DLC).

-no poden aparèixer dibuixos ni imatges d'anatomia, fisiologia, biomecànica, etc

-en cas d'introduir fotografies de les tècniques aplicades caldrà evitar que apareguin les cares dels integrants del Grup. Es podran utilitzar eines de retoc fotogràfic per camuflar les cares.

-Es seguiran els criteris de format i normes generals en la preparació del manuscrit¹⁰

⁹ <http://revistas.unicordoba.edu.co/revistamvz/mvz-18supl/v18supla01.pdf>

Es recomana a tots els exalumnes la realització d'un Protocol de l'estudi que portaran a terme. El Protocol de Recerca és un document que reflecteix una descripció ordenada i sistemàtica de l'estudi proposat. Permet tenir una visió general dels aspectes de l'estudi abans de començar-lo a desenvolupar.

Forma part de l'assignatura de 3er curs Metodología de la Investigación I.

En recerca es reconeix la rellevància d'elaborar un bon Protocol d'estudi afegit a l'exigència d'una bona redacció en cadascun dels seus apartats.

El Protocol ha de poder qualificar l'estudi com adequat i ben controlat.

El Protocol ha d'estar redactat amb precisió en tots els seus apartats, de tal manera que un altre investigador pogués portar a terme el mateix estudi.

La claredat amb la que s'enuncien els objectius de l'estudi i el mètode utilitzat repercuteix tant en la qualitat dels resultats obtinguts com en l'avaluació de la seva pertinència.

Per tant es recomana que el Tutor/a autoritzi el Protocol abans de començar a realitzar el Proyecto propiament dit. Ee recomana la lectura adjuntada¹¹

6.1 Detall dels apartats del Projecte

Pàgina de títol

-S'escriurà justificat al centre de la pàgina en lletres majúscules, utilitzant el tamany 12 de la lletra Arial.

-en l'encapçalament de la pàgina cal incloure el logotip de la EOB al marge superior esquerre (3cm d'alt i 6,35cm d'amplada). Al centre s'escriurà PROTOCOL DE RECERCA.

Constarà de :

- Títol: estarà limitat a 15 paraules. Ha de contenir els 4 elements de la pregunta PICO¹² P(Pacients), I(Intervenció), C(Comparació), O(Outcome, Resultats). Ha de donar una indicació precisa i clara del contingut. Ha

¹⁰ Consultar la pàgina 21 de la Guia del Projecte.

¹¹ http://www.hvn.es/servicios_asistenciales/ugc_medicina_preventiva/ficheros/como_elaborar_medclin.pdf

¹² http://www.murciasalud.es/recursos/ficheros/136606-capitulo_2.pdf

d'incloure les màximes paraules clau possible que apareguin al DECS i/o al MeSH per fer que sigui fàcilment identificable quan es cita a bibliografies i a bases de dades.

- El tipus d'estudi s'escriurà després d'un punt i seguit (no suma a les 15 paraules del títol) Veure exemple.
- No es permet incloure abreviatures, acrònims, codis, símbols i fórmules que no siguin d'ús comú.

Exemple:

“Manipulació osteopàtica del sòl pèlvic en el tractament de la incontinència urinària d'esforç. Estudi de casos i controls”.

- Autor: S'escriurà a la part inferior dreta el nom de l'autor en minúscules, primer els dos cognoms seguits i després el nom, separats per un punt i coma els corresponents a cada autor/a

Exemple

gómez pérez, alfredo;

- Telèfon de contacte
- Correu electrònic
- Lloc i data de presentació
- Tutor del Projecte: Nom i cognoms i correu electrònic Tutor/a
- Número de paraules: (màxim **15.000** excloent bibliografia i annexos)

Agraïments

Caldrà especificar agraïments en els següents casos:

- Col·laboracions que han de ser reconegudes però que no justifiquen l'autoria (per exemple l'ajuda d'un altre professional, d'un professor, etc.).
- Ajuda material o tècnica.

Es permeten agraïments personals breus (recorda que els Projectes de Recerca restaran visibles a la biblioteca de l'Escola).

Resum

Ha d'incloure els següents apartats:

- introducció excloent el objectius.
- metodologia: inclou el número d'individus, tipus de disseny de l'estudi, variables i com es van calcular
- resultats
- conclusions

Es redactarà en passat i la seva extensió no ha de superar en cap cas les 200 paraules.

Exemple¹³

A continuació, i en un paràgraf independent cal incloure l'apartat "Paraules Clau:" a on cal citar entre 3 i 6 paraules que identifiquin el tema del projecte i que estiguin incloses en anglès en el Medical Subject Headings (MeSH)¹⁴ de la National Library of Medicine

Abstract

En aquest full s'ha d'incloure una traducció vàlida de l'apartat del resum a l'anglès, així com les Keywords.

Aquest apartat, al igual que l'anterior, han de permetre localitzar el Projecte mitjançant cercadors electrònics, doncs seran arxivats al web de la Biblioteca de la Fundació Escola d'Osteopatia de Barcelona, junt amb les dades d'identificació del manuscrit.

¹³

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/?term=segmental+lumbar+mobility+in+individuals+with+low+back+pain%3A+in+vivo+assessment+during+manual>

¹⁴

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh>

Índex general o sumari

Caldrà incloure una pàgina de continguts amb la numeració apropiada i correcta que reflectirà l'estructura del Projecte de Recerca.

Constarà de capítols (o apartats) i subcapítols, per ordre d'aparició, i ens remetrà a la primera pàgina d'aquests (no anotar mai intervals de pàgines).

Es faran constar totes les parts del Projecte de Recerca.

Caldrà incloure addicionalment una pàgina separada que llisti cada tipus de material gràfic (figures, taules, fotografies); s'haurà de preparar per tant una Llista de figures, Llista de taules i Llista de fotografies.

Caldrà també preparar una Llista de les abreviatures utilitzades.

Exemple d'índex general o sumari:

ÍNDEX	
Continguts	(Núm Aràbics)
Pàgina de títol	1
Agraïments	2
Resum	3
Llista de figures	4
Llista de taules	5
Llista de fotografies	6
Llista d'abreviatures	7
	(Núm Aràbics)
Introducció	8
Material i mètodes	9
Planificació de la recerca	10
Resultats	11
Discussió	12
Conclusions	13
Bibliografia	14
Annexos	15

Exemple de llista de figures, taules, fotografies:

Llista de figures

Figura 1	Gràfic d'àrees mostrant la incidència...	13a
Figura 2	Histograma mostrant nous casos per any...	13b
etc		

Llista de taules

Taula 1	Taula que mostra les causes conegudes...	15a
Taula 2	Taula que mostra la incidència regional...	17a
etc		

Llista de fotografies

Fotografia 1	Fotografia mostrant...	20a
Fotografia 2	Fotografia mostrant...	23a
etc		

Introducció

-fa referència al contingut del Projecte, al tema de l'estudi.

-caldrà que tingui un fil conductor atractiu pel lector. Per això s'evitaran les frases que continguin més de 15 paraules (The fog Index)¹⁵

-inclourà la descripció concreta i ordenada de la hipòtesi osteopàtica que es planteja. La hipòtesi s'argumentarà i es justificarà amb paraules pròpies dels integrants del Grup, a partir dels coneixements científics actuals sobre el tema d'estudi. Si no existissin aquests coneixements es farà èmfasi sobre aquest aspecte i sobre el que podrà aportar l'estudi a l'osteopatia. Es recomana tenir en compte els principis osteopàtics en què es fonamenta la professió així com els models osteopàtics existents.

Si a l'estudi s'utilitzaran fonts de mesura (pàgina 15) es descriuran per què es proposa aquest test, qüestionari, etc per aquest estudi.

-En cas d'aplicar tècnica o tècniques osteopàtiques es referenciaran a la bibliografia. Es descriuran el seu ús i resultats en estudis previs, justificar per què es decideix utilitzar, amb quin objectiu/s.

¹⁵ <http://revistas.unicordoba.edu.co/revistamvz/mvz-18supl/v18supla01.pdf>

-Per tant s'haurà de sintetitzar la informació existent actual i exposar-la de manera entenedora no acceptant-se els paràgrafs copiats i enganxats al text.

-s'utilitzarà el màxim vocabulari osteopàtic possible tant per descriure el tema d'estudi, la hipòtesi, com les tècniques i objectius (Glossary of Osteopathic Terminology)¹⁶

-es detallaran els buscadors, les bases de dades i les paraules clau que es van consultar per obtenir informació sobre els coneixements científics actuals. Així com les llacunes encara existents en el coneixement científic actual.

--s'informarà sobre si es van trobar estudis iguals a l'actual. Es sintetitzarà la informació que aportin els estudis trobats sobre la mateixa temàtica sobre els objectius que van estudiar, els resultats i la metodologia emprada.

-al final de la introducció es descriuran (**en passat**) els objectius que s'estudiaran durant la realització del Projecte. Els objectius hauran d'estar dins del contexte de la hipòtesi plantejada i s'hauran de poder justificar en base al tema estudiat. Es redactaran en **infinitiu** de manera concreta, sense dobles interpretacions ni ambigüitats i utilitzant el màxim llenguatge osteopàtic possible.

-Per la seva redacció és convenient recórrer a verbs com "determinar", "comparar", "observar", "analitzar" evitant els verbs imprecisos com "investigar" o "estudiar".

-un objectiu ha de ser medible, observable, realitzable, concret, lògic i pertinent.

Exemple:

"Es van observar els canvis en el resultat del qüestionari NHP després del Body Ajustment".

Material i mètode

Aquest apartat ha d'explicar de forma clara i explícita tot el que es necessitarà per aconseguir els objectius plantejats. Es detallarà el material necessari i imprescindible, així com la metodologia que es seguirà durant l'execució del Projecte. L'objectiu es aconseguir que qualsevol altre investigador pugui repetir l'estudi. Per tant es detallaran els procediments a seguir perquè l'estudi estigui el màxim de controlat possible amb la finalitat d'evitar els biaxos i els imprevistos.

¹⁶ <http://www.aacom.org/resources/bookstore/Documents/GOT2011ed.pdf>

Material:

-presentació dels instruments necessaris i tècniques de mesura. Els instruments inclouen l'espai on es realitzarà l'estudi, model i tipus de llitera, model i tipus d'aparells que s'utilitzaran (en cas d'utilitzar-los), documents informatius de l'estudi, consentiments informats, ordinadors i programes necessaris per la recollida de dades, etc.

Les fonts de mesura inclouen els qüestionaris, tests, escales de mesura, goniometria, eixos, algometria, etc. S'haurà d'indicar tant la sensibilitat com l'especificitat d'aquestes tècniques de mesura en cas que existeixin, referenciant-lo a la bibliografia. En cas que no existeixi també es deixarà constància del fet.

Es descriuran les fonts de mesura. Com i quan s'apliquen, què i com mesuren. Valors possibles i significat dels valors obtinguts.

Mètode:

-s'haurà d'indicar el camí (pas per pas) que es pretindrà seguir per aconseguir els objectius plantejats

-s'inclourà la següent informació:

-disseny de l'estudi: ha d'adequar-se a la pregunta de la recerca i s'ha de descriure de manera clara i concisa, utilitzant la terminologia epidemiològica. No s'han de barrejar dissenys en un mateix estudi.

-població de referència i d'estudi: és la població total a la que s'espera extrapolar els resultats i els candidats a participar en l'estudi. El procediment de selecció de la mostra a estudiar ha d'assegurar que els subjectes presentin el procés que es pretén estudiar. S'haurà de descriure de quina manera es pretindrà aconseguir els pacients necessaris per realitzar l'estudi.

-criteris d'inclusió i exclusió: especificar les característiques que han de complir els candidats a l'estudi per fer que la selecció es faci de la manera més homogènia possible per evitar biaxos de selecció. Si existeixen criteris que es poden justificar caldrà referenciar-los i incloure'ls a la bibliografia. Per exemple, els "criteris d'exclusió per la manipulació vertebral", "banderes vermelles", etc.

-tamany de la mostra i procediment de mostreig: (en cas d'estudi experimental) es detallarà el número de pacients necessaris per aconseguir els objectius de l'estudi. Seria convenient descriure les premises aplicades per poder fer el càlcul, incloent els valors de prevalença, incidència o la mitjana, desviacions típiques. Per fer el càlcul del tamany de la mostra es podrà utilitzar el software GRANMO o PIFACE.

El procediment de mostreig es descriurà indicant si la selecció dels pacients que formaran part de la mostra es realitzarà mitjançant un mostreig aleatori, sistemàtic, consecutiu, etc.

Si el disseny plantejat és un assaig clínic aleatoritzat, s'especificarà la manera d'assignar els pacients al grup estudi o al grup control.

-descripció de les tècniques osteopàtiques a utilitzar: es presentaran de manera ordenada indicant pas a pas la posició de l'osteòpata i la del pacient. Les preses i palanques, etc. S'hauran d'incloure les referències bibliogràfiques de les tècniques en cas que existeixin (i que s'hauran citat a la introducció)

-emmascarament (en cas d'assaig clínic):

Segons les mesures que es prenguin per evitar la subjectivitat dels resultats es distingeixen els següents tipus d'assaigs clínics

1.Obert o no cec:

Són aquells assaigs en què tant el subjecte com l'investigador coneixen el grup de tractament al que ha estat assignat.

2.Simple cec:

Són aquells assaigs en què el subjecte desconeix el grup de tractament al qual pertany.

3.Doble cec:

Són aquells assaigs en què tant el subjecte com l'investigador desconeixen l'assignació als grups de tractament.

4.Avaluació cega per tercers:

En aquests assaigs clínics es recorre, per avaluar la resposta, a una tercera persona que desconeix el tractament que està rebent cada subjecte.

-variables: nombrar, definir operativament i classificar les variables implicades en el Projecte segons el tipus d'estudi en dependents o independents, ja siguin qualitatives i quantitatives.

-recollida de les dades: s'especificarà els instruments de mesura o fonts d'informació que s'utilitzaran, com es registraran les variables que es mesuraran, qui ho farà, a on, quan? Així com el full de recollida de les dades (cal incloure-ho al annexos)

-anàlisi de les dades: haurà de quedar clarament descrit aprofitant que es coneixeran les variables de l'estudi i la seva escala de mesura. Es descriuran els càlculs estadístics que s'utilitzaran una vegada s'hagin recollit totes les dades.

-normativa ètica i legal: el Protocol ha d'incloure els aspectes ètics¹⁷ i obliga a declarar tots els conflictes d'interessos¹⁸ financers o d'altre tipus de cada integrant del Grup. Ha d'incloure com es complirà la protecció de les dades així com la seva confidencialitat i anonimat.

Planificació de la recerca

Es tracta de descriure les etapes en què va consistir la realització del Projecte. Cal descriure el que s'ha realitzat en cadascuna de les etapes previstes al cronograma, com s'han distribuït les tasques i què s'ha fet en cadascuna d'elles.

Resultats

En aquest apartat s'exposen de manera objectiva, ordenada i concisa els resultats obviant qualsevol interpretació personal.

Es descriuran els resultats obtinguts, identificant aquells que han obtingut significància estadística. Han d'aparèixer les desviacions típiques i els intervals de confiança per mostrar la validès dels resultats.

No presentar els resultats contraris a la hipòtesi plantejada es considera una falta ètica.

¹⁷ <http://seepidemiologia.es/documents/EIE.pdf>

¹⁸ <http://seepidemiologia.es/documents/EIE.pdf>

S'inclourà el fluxe de participants (Participant Flow¹⁹) mitjançant cada etapa per a tots els dissenys dels estudis.

És important la claredat en la presentació dels resultats. Es podran utilitzar taules i/o els gràfics més importants si ajuden a una lectura més fàcil de les dades. En qualsevol cas, el text no pot repetir el contingut de les taules, només fer èmfasi en algun resultat.

Els altres gràfics i/o taules s'inclouran en l'annex seguint l'ordre descrit en els resultats. S'admetrà un màxim de 6 gràfics i 6 taules

Discussió

S'explicarà el que els resultats signifiquen. Es tracta d'interpretar els resultats obtinguts i contrastar-los amb les dades obtingudes en estudis vinculats al tema del Projecte i que formen part de la bibliografia consultada.

La discussió **NO** es un resum de l'estudi

Primer es discuteixen els resultats propis; després es comparen els resultats propis amb els d'altres estudis de característiques molt similars publicats.

S'interpretaran els resultats, tenint en compte la/s hipòtesis d'estudi i en el context de l'evidència actual. Generalització (valides externa) dels resultats dels assaigs clínics.

També haurà de quedar descrit les dificultats i limitacions de l'estudi redactant una autocrítica de la realització del Projecte, S'especificaran els problemes que van sorgir, els diferents biaixos²⁰ que s'hagin pogut cometre (de selecció, d'informació, de confusió), les variables de confusió, les pèrdues de la mostra, canvis en el mètode, canvis de material, les limitacions de la metodologia emprada, etc

Biaix de selecció: com es van seleccionar els investigadors els grups d'estudi? La població d'estudi ha de ser representativa de la població diana a la que es pretén generalitzar els resultats.

Biaix d'informació: és el biaix que apareix quan hi ha errors en l'obtenció, medicació, registre o anàlisi de les variables a estudiar.

¹⁹

https://www.google.es/search?q=participant+flow&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=Byp-U_LPJ0aU0AXZ64CwCQ&ved=0CDkQsAQ&biw=1920&bih=936

²⁰ <http://www.scielosp.org/pdf/spm/v42n5/3995.pdf>

Biaix de confusió: pot resultar en una sobre o subestimació de la associació real. Existeix biaix de confusió quan observem una associació no causal entre l'exposició i l'event en estudi per l'acció d'una tercera variable que no està controlada.

Després de descriure els problemes, és també molt important justificar que els problemes i dificultats que van sorgir no van modificar el que es volia mesurar o remarcar que era inevitable que hagués passat o reflexionar per què no es va preveure amb suficient antelació. L'objectiu seria convertir les limitacions en fortaleces.

També s'hauria d'introduir suggeriments sobre possibles aspectes a tenir en compte en estudis posteriors i indicar línies de futur a seguir sobre el tema investigat.

Conclusions

Aquest apartat ha de ser breu, indicant només les conclusions que s'han pogut extreure de l'estudi realitzat.

No es poden incloure en aquest capítol opinions de l'autor.

Bibliografia

Les referències bibliogràfiques aniran numerades de manera consecutiva segons l'ordre de la seva aparició per primera vegada en el text. La numeració serà entre parèntesi. Al final del Projecte de Recerca es farà una relació de les referències segons aquest ordre, sota el títol "Bibliografia".

Serveix per a donar credibilitat al treball que es presenta, per complir amb el rigor acadèmic i científic, i amb la legislació sobre la propietat intel·lectual, que exigeix que s'identifiquin les fonts de les dades, afirmacions i gràfics d'altres autors. Totes les fonts utilitzades en el treball han de ser referenciades. Aquestes fonts inclouen llibres, articles, revistes i pàgines web. S'utilitzaran els criteris establerts pel *Comitè Internacional de Directores de Revistes Mèdiques (ICMJE)*. <http://www.icmje.org> Veure exemples de referències en l'apartat *Bibliografia del Protocol*.

Exemples de referències:

Libre: Cognoms Inicial del nom. Títol: Subtítol (si n'hi ha). Núm. de l'edició (a partir de la segona). Lloc d'edició: Editorial; any d'edició

Torres LM, dir. Tratado de anestesia y reanimación. Tomo II. Madrid: Aran; 2001.

Capítol d'un llibre: Cognoms Inicial del nom. Títol del capítol A: Cognom Inicial del nom. Títol del llibre: subtítol (si n'hi ha). Núm. de l'edició (a partir de la segona). Lloc d'edició: Editorial; anys d'edició. Pàgines

Llau JV, García-Pérez ML, Aragón S. Hemostasia intraoperatoria. En: Torres LM, dir. Tratado de anestesia y reanimación. Tomo II. Madrid: Aran; 2001. p. 2132-6.

Article de revista en format paper: Cognoms Inicial del nom. Títol de l'article. Revista (abreviatura internacional) any; Volum (Número): pàgines.

Bonell M, Palomar M, Anglès R, Tenorio L, Llorca J, Roman A. "Complicaciones postoperatorias en el paciente trasplantado pulmonar" Med Intensiva 2002 diciembre; 26(10):485-90

Article de revista en format electrònic: Cognoms Inicial del nom. Títol de l'article. [revista a Internet] Revista (abreviatura internacional) any [data consulta]; Volum (Número): pàgines (en el cas que n'hi hagi). Disponible a: <http://>

Bonell M, Palomar M, Anglès R, Tenorio L, Llorca J, Roman A. "Complicaciones postoperatorias en el paciente trasplantado pulmonar" [Revista a internet] Med Intensiva 2002 diciembre [citad el 31/1/03]; 26(10): [aprox. 5 p.]. Disponible a: <http://www.doyma.es>

NOTA: Els títols de revista es citen abreujats. Per conèixer l'abreviatura de cada revista:

Espanyoles: <http://www.c17.net>

Estrangeres: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/entrez?db=journals>

Pàgina web: Títol de la web. [pàgina a Internet]. Lloc d'edició: Editorial; any d'edició. [data d'actualització; data de consulta]. Disponible a: <http://>

Requisitos uniformes de los manuscritos enviados a Revistas Biomédicas. [pàgina a internet]. A Coruña: Fisterra.com; 2002. [actualització 07/07; citad el 13/09/05]. Disponible a: http://www.fisterra.com/recursos_web/mbe/vancouver.htm

Document en CD-ROM: Cognoms Inicial del nom. Títol: subtítol (si n'hi ha). [cd-rom]. Lloc d'edició: Editorial; any d'edició.

Sobotta: atlas de anatomia humana [cd-rom]. Madrid : Ed. Médica Panamericana; 2002.

Tesina: Autor. Títol del projecte [projecte de recerca]. Lloc de publicació: Editorial; any

Domene N. Enfocament osteopàtic de la gastritis [projecte de recerca]. Sant Just Desvern: Escola d'Osteopatia de Barcelona; 2010

Annexos

Ha d'incloure el full de recollida de les dades, el document del consentiment informat, el document informatiu sobre l'estudi i el material essencial per comprendre el text principal como taules, figures, llistats...

No s'accepten fotografías o figures d'anatomia i/o fisiologia de llibres publicados o d'internet.

7. CRITERIS DE FORMAT I NORMES GENERALS EN LA PREPARACIÓ DEL MANUSCRIT

- Text mecanografiat (processador de text) amb interlineat vertical a 1,5 punts.
- Mida del full DIN A4, imprès a una cara.
- Utilitzar un tipus de font clara (tipus 'Times new roman', 'Arial', o 'Calibri') a tamany 12.
- Marges: 2,5 cm a la dreta (tall); 4 cm a l'esquerra (llom); 3 cm al marge superior i inferior (cap i peu).
- Text justificat (abastant tot l'ample de la pàgina, com un llibre de lectura). No dividir en columnes (com un diari).
- Entre el títol principal del capítol i el de l'apartat es deixaran tres o quatre línies. El text començarà 3 línies per sota.
- Cadascuna de les parts del treball (per exemple, material i mètodes, planificació, resultats...) començaran en una pàgina apart.
- Totes les pàgines aniran numerades correlativament a l'angle inferior dret, començant per la del títol (tot i que en aquesta no cal que hi consti la numeració).
- Utilitzar numeració aràbiga (1,2,3...) per totes les pàgines excepte la del títol.
- No és necessari que consti el nom de l'escola ni el títol del Projecte de Recerca a cada pàgina.
- La coberta reproduirà el que figuri en la pàgina de títol. No hi ha d'haver ni figures, ni dibuixos, ni efectes de fons, ni cap altre tipus de decoració.
- S'ha de complir la legislació vigent sobre propietat intel·lectual en la redacció dels treballs, i respectar els Drets d'Autor. L'absència d'indicació de la font d'on s'ha extret la informació es considera plagí. Els documents no publicats poden estar protegits pels Drets d'Autor i no poden reproduir-se sense autorització.

- Fer servir únicament les abreviatures d'ús comú (cal definir l'abreviatura del terme la primera vegada que s'utilitza). No abreujar en el títol.
- En cas de cites o notes marginals, s'escriuran a peu de pàgina.
- No intercalar fulls en blanc.

7.1 Utilització de material gràfic

- Les figures i taules han de ser entenedores, amb el títol apropiat i la llegenda que inclogui una explicació adequada d'abreviatures, etc. Quan sigui apropiat, la font haurà de ser referenciada a la pàgina sota la taula o figura.
- Hauran de ser d'alta qualitat però de baixa resolució per evitar que ocupin massa espai en el document.
- Les làmines (fotografies d'equipament o aparells o individus utilitzats en l'estudi) han de ser tractades de la mateixa manera que les figures i tenir un títol adequat. Caldrà obtenir permís de les persones fotografiades, però l'anonimat sol ser la millor opció. S'evitarà que la cara dels osteòpates aparegui a les fotografies

8. BIBLIOGRAFIA

- o Collins PW. *European School of Osteopathy. BSc research project guide*. 2006
- o Huth EJ. *Cómo escribir y publicar trabajos en ciencias de la salud*. Barcelona: Masson; 1992.
- o Comité Internacional de Editores de Revistas Médicas. *Requisitos de uniformidad para los manuscritos enviados a revistas biomédicas: redacción y preparación de la edición en una publicación biomédica*. [Monografía a internet]. Bellaterra: Servei de Trad. I Rev. De textos;2004. [citad el 31/03/04]. Disponible a: <http://www.aepap.org/pdf/vancouver2003.pdf>
- o Icart MT, Fuentelsaz C, Pulpón A. *Elaboración y presentación de un proyecto de investigación y una tesina*. Barcelona : Edicions Universitat de Barcelona; 2000.

Lectura recomanada

- o Kelso AF, Rubin BR, Patterson MM, Heath DM, Gevitz N, Snow RJ, Licciardone JC, Gamber RG, Foresman BH, D'Alonzo GE, Jerome JA. *Investigación básica y clínica para la teoría y la práctica osteopáticas*. A: Ward RC. *Fundamentos de Medicina Osteopática*. 2ª edició. Buenos Aires: Médica Panamericana; 2006. p. 1249-1322

9. ANNEXOS

Inclou:

-Certificat d'Autoria i Drets del Projecte

-Certificat de Conformitat del Tutor/a del Projecte

-Formulari de matriculació

Els dos Certificats cal que s'adjuntin en el moment del lliurament del Projecte de Recerca.

Cada Certificat ha d'estar en un foli per separat i no cal enquadrar-se amb el manuscrit.

CERTIFICAT DE CONFORMITAT DEL TUTOR/A DEL PROJECTE DE RECERCA

“El Tutor/a dóna el vist i plau a la correcta execució i finalització del Projecte de Recerca de títol:

Realizat per l'autor/a _____

Data i Signatura Tutor/a:

CERTIFICAT D'AUTORIA I DRETS DEL PROJECTE

“Certifico que aquest és el meu Projecte de Recerca, i que no ha estat presentat prèviament a cap institució educativa. Reconec que els drets que se’n desprenen pertanyen a la Fundació Escola d’Osteopatia de Barcelona”

Títol: _____

Total de paraules: _____.

Nom _____

Correu electrònic _____

Telèfon de contacte _____

Data i Signatura:

FORMULARI INSCRIPCIÓ PROJECTE DE RECERCA. CURS 2013-2014

DADES PERSONALS

DNI o Passaport: _____ NIF: _____

Nom: _____

Primer Cognom: _____

Segon Cognom: _____

Adreça: _____

Codi Postal: _____ Població: _____

Província: _____ País: _____

Telèfon 1: _____ Telèfon 2: _____

Adreça electrònica: _____

TÍTOL DEL PROJECTE

PAGAMENT

Per tal que la inscripció sigui vàlida haurà de fer l'ingrés corresponent al nº de compte 2100 1176 11 0200045858 indicant en el concepte el nom i cognoms del sol.licitant.

Seguidament haurà d'enviar el justificant de pagament a recerca@eobosteopatia.com

D'acord amb el que estableix la Llei Orgànica 15/1999, del 13 de desembre, de Protecció de Dades de caràcter Personal, informem que les seves dades seran incloses en un fitxer automatitzat sota la responsabilitat de la Fundació Escola d'Osteopatia de Barcelona, amb la finalitat de poder atendre els compromisos derivats de la relació que mantenim amb vostè.

Per exercir els seus drets d'accés, cancel.lació, rectificació i oposició ho pot fer mitjançant un escrit a l'adreça: RAMBLA SANT JUST 6 LOCAL 1 SANT JUST DESVERN 08960 BARCELONA.

Si en 30 dies no ens comunica el contrari, entenem que les seves dades no han estat modificades, que vostè es compromet a notificar-nos qualsevol variació i que tenim el seu consentiment per a poder tractar-les. D'acord amb el que estableix la Llei 1/1982, de 5 de maig, sobre el dret al honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, tret que ens notifiqui el contrari, entenem que comptem amb el seu consentiment per utilitzar les seves fotografies per tal que siguin utilitzades en la web de la fundació o altres mitjans.

La negativa a facilitar les dades demanades tindrà com a conseqüència la impossibilitat de ser atès en els nostres serveis.

DATA:

SIGNATURA DEL SOL.LICITANT: